

REPUBLICA MOLDOVA
CONSILIUL RAIONAL CIMIȘLIA

PROIECT

DECIZIE Nr. 03 / 01
din 28 iunie 2024

cu privire la raportul privind implementarea Strategiei de
Dezvoltare a raionului Cimișlia, pentru perioada 2022-2028

În conformitate cu:

- art. 4 alin. (3) din Legea nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă;
- art. 43, art. 46 din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală;
- Decizia 01/01 din 11 martie 2022 privind aprobarea Strategiei de Dezvoltare a raionului Cimișlia pentru perioada 2022-2028;
- Decizia consiliului raional nr. 09/04 din 15 decembrie 2023 cu privire la Programul de activitate al Consiliului Raional Cimișlia pentru anul 2024;
- Decizia consiliului raional nr. 01/11 din 11.03.2022 privind Regulamentul de organizare și funcționare a Direcției Economie și Atragerea Investițiilor.

În legătură cu raportarea executării planului de acțiuni în perioada 2022-2023, privind implementarea Strategiei de Dezvoltare a raionului Cimișlia 2022-2028, Consiliul Raional Cimișlia,

DECIDE:

1. Se ia act de raportul cu privire la implementarea Strategiei de Dezvoltare a raionului Cimișlia pentru perioada 2022-2023, prezentat de către șefa Direcției Economie și Atragerea Investițiilor, Cazac Adelina, conform anexei.
2. Se pune în sarcina șefilor subdiviziunilor din subordinea Consiliului Raional Cimișlia, conducătorilor instituțiilor publice și întreprinderilor municipale, fondatorul cărora este Consiliul Raional Cimișlia, să întreprindă măsurile necesare și să asigure realizarea activităților stabilite în Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei de Dezvoltare a raionului Cimișlia pentru perioada 2022-2028.
3. Controlul asupra executării prezentei decizii se atribuie dlui Adrian Olărescu, vicepreședinte al raionului.
4. Prezenta decizie se include în Registrul de stat al actelor locale și se aduce la cunoștință:
 - Vicepreședinților raionului;
 - Entităților din subordinea Consiliului Raional Cimișlia;
 - Prin publicarea pe pagina web a Consiliului Raional Cimișlia www.raioncimisia.md.

Președintele ședinței

Contrasemnează:

Secretarul consiliului

Gheorghe Netedu

Coordonat:

Președintele raionului

Andrian Talmaci

Avizat:

Vicepreședinte al raionului

Adrian Olărescu

Secretarul consiliului

Gheorghe Netedu

Șef, Secția Administrație Publică

Mariana Vasluiian

Șef, Serviciul Juridic

Victoria Lupu

Proiect elaborat:

Șef, Direcția Economie și Atragerea Investițiilor

Adelina Cazac

Notă informativă

**la proiectul de decizie nr. 03/01 din 28.06. 2024
cu privire la raportul privind implementarea Strategiei de
Dezvoltare a raionului Cimișlia, pentru perioada 2022-2028**

În asigurarea unei viziuni de dezvoltare a raionului Cimișlia, în concordanță cu Obiectivele de Dezvoltare Durabilă 2030, în temeiul Deciziei 01/01 din 11 martie 2022 privind aprobarea Strategiei de Dezvoltare a raionului Cimișlia pentru perioada 2022-2028, Direcția Economie și Atragerea Investițiilor din cadrul Consiliului Raional Cimișlia a elaborat raport privind executarea planului de acțiuni în perioada 2022-2023 din Strategiei de Dezvoltare a raionului Cimișlia pentru perioada 2022-2028 ce include acțiunile realizate în baza obiectivelor generale și specifice ce derivă din Strategie.

Raportul privind implementarea Strategiei a fost efectuată prin analiza indicatorilor de progres și de rezultat, în procesul de elaborare s-au colectat și analizat date relevante domeniului de referință.

Pentru fiecare acțiune planificată au fost stabiliți anumiți indicatori de implementare. Atingerea obiectivele generale din cadrul prezentei strategiei, sunt influențate de activitatea și rezultatele actorilor locali – APL, OSC, Mediu de afaceri ș.a. și nu exclusiv de activitatea consiliului raional.

În baza informațiilor furnizate de la responsabilii de implementare, beneficiarii sau instituțiile specializate, s-au înregistrat următorii indicatori de progres (Anexa 1), ce permit monitorizarea și evaluarea situației social - economice a raionului Cimișlia.

**Șef, Direcția Economie
și Atragerea Investițiilor**

Adelina Cazac

**Raportul privind implementarea Strategiei de
Dezvoltare a raionului Cimișlia, pentru perioada 2022-2028**

Lista acronime

ADR Agenția de Dezvoltare Regională

IACM Incubatorul de Afaceri Cimișlia

AIPA Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură

IFAD Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă

AMS Asistență Medicală de Staționar

IMM Întreprinderi Mici și Mijlocii

AMSA Asistență Medicală

MAIA Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

APL Autorități Publice Locale

MIDR Ministerul Infrastructurii Dezvoltării Regionale

BNS Biroul Național de Statistică

MS Ministerul Sănătății

CCI Camera de Comerț și Industrie

ODIMM Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii

CJ Consiliul Județean

ONG Organizații nonguvernamentale

CNAM Centrul Național de Asistență Medicală

OSC Organizații ale Societății Civile

CR Consiliul Raional

PNUD Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare

CRT Centrul Raional de Tineret

PRS Programul Regional Sectorial

DAIP Direcția Agricultură și Industria Prelucrătoare

RDS Regiunea de Dezvoltare Sud

DASPF Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei

SAU Serviciul Arhitectură și Urbanism

DCTST Direcția Cultură, Tineret, Sport și Turism

SC Serviciul Contabilitate

DDT Direcția Dezvoltare Teritorială

SD Strategia de dezvoltare

DEAI Direcția Economie și Atragerea Investițiilor

SND Strategia Națională de Dezvoltare

DÎGC Direcția Învățământ General Cimișlia

SNDR Strategia Națională de Dezvoltare Regională

DMS Deșeuri Menajere Solide

DRL Drumuri Regionale și Locale

UE Uniunea Europeană

EE Eficiența Energetică a clădirilor

UTA Unități Administrativ Teritoriale

FNDR Fondul Național de Dezvoltare Regională

ZEL Zonă Economică Liberă

GIZ Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei

Strategia de Dezvoltare a raionului Cimișlia (în continuare SD a raionului Cimișlia), conține viziunea, obiectivele strategice și planul de acțiuni pentru perioada 2022 – 2028, precum și un portofoliu de proiecte anexate. Acest document a fost elaborat în scopul impulsivării procesului de dezvoltare social -economică a raionului, de a stabili repere clare pentru conjugarea efortului comun al actorilor raionali direcționat spre îmbunătățirea calității vieții cetățenilor.

Strategia de Dezvoltare a Raionului Cimișlia pentru anii 2022-2028 are drept scop principal îmbunătățirea calității vieții locuitorilor prin dezvoltarea infrastructurii, creșterea economică, îmbunătățirea serviciilor publice și protecția mediului. Raportul de față prezintă realizările și provocările întâmpinate în implementarea acestei strategii în perioada 2022-2023 . Pentru evaluarea impactului acțiunilor planificate, s-au prezentat indicatorii de rezultat a strategiei. Indicatorii de impact stabiliți în cadrul prezentei strategiei, sunt influențați de activitatea tuturor actorilor locali – APL, OSC, Mediu de afaceri ș.a. și nu exclusiv de activitatea Consiliului Raional.

Domenii prioritare	Acțiuni	Termen de realizare	Costuri de implementare (mii lei)	Instituții responsabile	Parteneri	Indicatori de progres	Indicatori de rezultat anul 2022-2023
Obiectivul General.1: ASIGURAREA ACCESULUI POPULAȚIEI LA SERVICII PUBLICE DE CALITATE							
1.1. Renovarea infrastructurii rutiere și crearea accesului spre obiectivele de menire economico-socială	1.1.1. Inventarierea stării drumurilor publice de interes raional	2022	Nu necesită investiții financiare	DDT	SC	1 grup de lucru creat PV de inventariere cu anexe predate	Realizat
	1.1.2. Elaborarea Programului de reabilitare a drumurilor publice de interes raional pentru perioada 2022-2025, 2026-2028	2022-2028	Nu necesită investiții financiare	DDT	SC	2 Programe elaborate și aprobat de CR Un raport de implementare elaborat	-
	1.1.3. Promovarea includerii în planurile naționale de reabilitare a drumurilor publice pentru perioada 2022-2028 a drumurilor republicane (tronsoanele din aria raionului Cimișlia) R3, R 26, G 127, G 122.1	2022-2028	170000,0	ÎS Administrația de Stat a Drumurilor	APL I, DDT	4 sectoare de drum incluse în programul național de reabilitare a drumurilor publice 28 Km de drum reabilitat	G122.1 - reparat 1 km cu acoperire de beton asfaltic, 1.0 km de reparație a drumului prin reprofilare și adăugare de piatră spartă R26 - 12 km de drum reabilitat G 127 - 1,0 km de reparație a îmbrăcămintei de asfalt
	1.1.4. Construcția Drumului Javgur-Cenac	2023-2026	20000,0	APL I, DDT	ÎS Administrația de Stat a Drumurilor	6,5 km de drum construit	-
	1.1.5. Elaborarea documentației tehnice pentru construcția și renovarea drumurilor publice locale de interes raional	2022 - 2028	1750,0	DDT	APL I	X pachete de documentații tehnice elaborate	-, Reparația drumului local L580.1, Drum de acces spre s. Suric, tronsonul prin s. Sagaidac, r-l Cimișlia” -Lucrări de reparație și întreținere a unui tronson din drum public local L565 "Ciucur-Mingir – Cenac", din s. Topala, r. Cimișlia, cu lungimea de 0,600 km” -Servicii de proiectare pentru construcția podului din str. Tudor Strișca, s. Satul Nou, r-l Cimișlia, la PC 0+19 de la traseul regional G122
	1.1.6. Executarea lucrărilor de renovare a drumurilor publice locale de interes raional L553 R26 , L554, L554.1 L554, L555 ,	2022-2028	100000,0	DDT	APL I	9 drumuri raionale reparate;	L553 R26 - 1,05 km L554- 0,15 km L554.1- 0,5 km L555 - 1,6 km de trotuar construit adiacent drumului

Domenii prioritare	Acțiuni	Termen de realizare	Costuri de implementare (mii lei)	Instituții responsabile	Parteneri	Indicatori de progres	Indicatori de rezultat anul 2022-2023
	L559.1, L560, L564 , L565, L565.1						L559.1 - 0,25 km L560 - 1,1 km L564 - 2,4 km de drum reparat L565- 1,0 km
	1.1.7. Executarea lucrărilor de întreținere a drumurilor publice locale de interes raional	2022-2028	29400,0	DDT	APL I	78,8 km de drum reabilitate	-
	1.1.8. Facilitarea construcției drumului de centură a orașului <u>Cimișlia</u>	2023-2028	180000,0	ÎS Administrația de Stat a Drumurilor	DDT, APL I	7 Km de drum construit	Momentan se desfășoară procedura de achiziții publice pentru executarea lucrărilor
	1.1.9. Construcția trotuarelor adiacente drumurilor publice de interes raional pentru asigurarea securității pietonilor pe sectoarele cu risc sporit de accidentare	2022-2028	4000,0	DDT	APL I	8 km de trotuar construite/reabilitate	2 trotuare construite - -L555 (prin s. Gura Galbenei) - 1,6 km. - L554 (prin s. Fetița) - 0,7 km
	1.1.10. Promovarea creării/reabilitării căilor de acces la obiective economice și sociale din localitățile raionului.	2022-2028	30000,0	DDT	APL I, DEAI	10 obiective economice și sociale conectate la căile de acces	-
	1.1.11. Construcția stațiilor publice pentru pasageri în localitățile raionului Cimișlia	2024	1000,0	DDT	APL I	10 stații publice construite	7 stații
1.2 Facilitarea accesului la servicii de aprovizionare cu apă și sanitație	1.2.1 Promovarea regionalizării serviciilor de AAC în raionul Cimișlia	2022-2028	Nu necesită investiții financiare	DEAI	APL I, Întreprinderile Municipale din domeniu	O campanie de informare privind avantajele dezvoltării serviciilor regionale Nr. ședințe de lucru cu APL I în domeniu regionalizării serviciilor; Nr. parteneriate intercomunitare create pentru servicii AAC	-
	1.2.2 Organizarea campaniilor de conștientizare privind impactul apelor reziduale și necesitatea consumului eficient a apelor	2022-2028	200,0	OSC	DEAI, Inspectoratul ecologic, DDT	Nr. de campanii de conștientizare organizate	-

Domenii prioritare	Acțiuni	Termen de realizare	Costuri de implementare (mii lei)	Instituții responsabile	Parteneri	Indicatori de progres	Indicatori de rezultat anul 2022-2023
	1.2.3 Facilitarea creării parteneriatelor OSC-APL pentru proiecte în domeniul apă și canalizare	2022-2028	800,0	OSC	DEAI, DDT, APL I	Nr. de parteneriate funcționale; Nr. de proiecte comune implementate	-
1.3: Suport pentru crearea unui sistem integrat de management a deșeurilor	1.3.1. Identificarea terenului pentru amplasarea poligonului raional pentru depozitarea deșeurilor	2023-2025	Nu necesită investiții financiare	ÎM Servcom, DDT	Primăria Mihailovca; Inspectoratu l Ecologic	Decizia CL	-
	1.3.2. Actualizarea documentației de evaluare a impactului asupra mediului pentru construcția poligonului	2025	500,0	DDT, DEAI	Ministerul mediului	Raportul de evaluare actualizat	-
	1.3.3. Elaborarea documentației tehnice pentru construcția poligonului raional de depozitare a deșeurilor	2025-2026	800,0	DDT	Ministerul mediului	1 set documentație de proiect elaborat	-
	1.3.4. Creșterea capacității de management a operatorului de servicii publice raionale de MDS "Servcom" Cimișlia	2022-2028	Nu necesită investiții financiare	Consiliul de administrare, Servcom	DEAI, APL, ÎM Servcom Cimișlia	Setul de acte de constituire actualizat Profit al ÎM asigurat	-
	1.3.5. Consolidarea capacității tehnice ale operatorului de servicii publice raionale de MDS "Servcom" Cimișlia	2022-2023	3000,0	ÎM Servcom Cimișlia	DEAI, APL I	1 autogunoieră; 1 Mașină de absorbție procurate și încadrate în serviciu	Î.M. Servcom a fost dotată cu mașină de absorbție cu capacitatea de 5 m ³ . În valoare de 98,157 USD.
	1.3.6. Extinderea gradului de acoperire și a spectrului de servicii prestate de operatorul raional "Servcom" Cimișlia	2022-2023	50,0	ÎM Servcom Cimișlia	APL I	Majorarea cu 25 % a nr. de contracte servicii MDS semnate; 1 serviciu de evacuare a apelor uzate creat; Nr contracte cu beneficiari de servicii de evacuare a apelor semnate.	Serviciul de evacuare a apelor uzate creat; 7 contracte încheiate, dar toate localitățile din componența raionului intenționează să încheie contracte.
	1.3.7. Promovarea regionalizării serviciilor de MDS în raionul Cimișlia	2022-2028	Nu necesită investiții financiare	DEAI, DDT	APL I, Întreprinderi le Municipale din domeniu	Nr. ședințe de lucru cu APL I în domeniu regionalizării serviciilor; Nr. parteneriate intercomunitare create pentru servicii MDS	-

Domenii prioritare	Acțiuni	Termen de realizare	Costuri de implementare (mii lei)	Instituții responsabile	Parteneri	Indicatori de progres	Indicatori de rezultat anul 2022-2023
	1.3.8.Elaborarea unui studiu de fezabilitate pentru crearea sistemului de management selectiv al deșeurilor	2023-2028	200,0	DDT	APL I, ÎM Servcom Cimișlia	Un studiu elaborat	-
	1.3.9. Stabilirea parteneriatelor în domeniul reciclării deșeurilor	2022-2028	100,0	OSC	APL I, ÎM Servcom, DDT	Un parteneriat creat	-
	1.3.10. Promovarea gestionării separate a deșeurilor agricole și de grajd, și compostării acestora	2023-2028	200,0	OSC	APL I, Inspectoratu l ecologic, DAIP	O campanie de informare desfășurată	O campanie de informare desfășurată - Prioritatea în cadrul foii de parcurs a clusterului; - Procurare tractor împrăștiere îngrășăminte din dejecții animaliere
I.4. Planificarea spațială durabilă a raionului Cimișlia	1.4.1 Elaborarea Planului de amenajare a teritoriului raionului Cimișlia	2023-2028	1000,0	DDT	APL I, SAU	Un plan de amenajare a teritoriului elaborat	-
	1.4.2 Facilitarea elaborării Planurilor Urbanistice Generale ale localităților raionului	2023-2028	1000,0	SAU	APL I, OSC, DEAI	Nr. PUG elaborate	-
	1.4.3 Susținerea revitalizării urbane în orașul Cimișlia	2022-2025	25,0	Primăria Cimișlia	DEAI, OSC	Un program de revitalizare elaborat; 2 proiecte de revitalizare urbană implementate	-
	1.4.4 Participare în procesul de delimitare a terenurilor publice în raion în cadrul Proiectului de țară "Înregistrarea și evaluarea funciară"	2022-2028	Nu necesită investiții financiare	SAU, DDT	APL I	1 set de materiale de delimitare recepționate și înregistrarea drepturilor patrimoniale;	În proces
	1.4.5 Inventarierea Bunurilor imobile din proprietatea CR Cimișlia	2022-2024	50,0	SAU	DDT	100 % din bunurile gestionate de CR înregistrate	O parte din bunuri vor fi înregistrate în procesul de înregistrare masivă
	1.4.6 Promovarea orașului Cimișlia ca pol regional de creștere	2022-2028	Nu necesită investiții financiare	Primăria Cimișlia,	MIDR; ADR Sud, DEAI	Nr. de ședințe de lucru organizate; Un plan de acțiuni privind reducerea disparităților de dezvoltare cu orașele poli de creștere.	-
Obiectivul General 2. DEZVOLTAREA ECONOMICĂ ECHILIBRATĂ ȘI CREȘTEREA COMPETITIVITĂȚII INVESTIȚIONALE							

Domenii prioritare	Acțiuni	Termen de realizare	Costuri de implementare (mii lei)	Instituții responsabile	Parteneri	Indicatori de progres	Indicatori de rezultat anul 2022-2023
2.1 Stimularea creării și dezvoltării mediului de afaceri	2.1.1 Creșterea gradului de informare a antreprenori despre oportunitățile de dezvoltare	2022-2028	50,0	DEAI	IACM, Mediul de afaceri	2 pagini de informare a CR și IACM funcționale; Nr de accesări 1 platformă de dialog on-line funcțională	Ambele pagini sunt active. Numărul mediu de accesări 1300
	2.1.2 Susținerea logistică a IMM prin extinderea activității Incubatorului de Afaceri	2022-2028	1000,0	IACM	DEAI	4 sesiuni de informare privind serviciile IACM desfășurate; 100 de IMM consultate anual; Nr. beneficiari ai programelor de finanțare ODIMM	6 seminare-2022 12 sesiuni de informare-2022 120 persoane 205 consultări directe 5 seminare-2023 15-sesiuni de informare 2022- 120 persoane 130 persoane 2040 consultări directe 2022- 5 beneficiari 2023-4 beneficiarii
	2.1.3 Organizarea sesiunilor de instruirii pentru sectorul IMM pe tematici de interes pentru antreprenori	2022-2028	200,0	IACM, DEAI, DAIP	ODIMM, CCI	Nr antreprenori instruiți cu capacități îmbunătățite	Au fost organizate și desfășurate patru sesiuni de instruire la care au participat 141 producători agricoli. Incubatorul de Afaceri-2022- 5 /60 2023 -4/50
	2.1.4 Organizarea concursului "Cel mai bun antreprenor al anului"	2022-2028	300,0	DEAI, DAIP	IACM, CCI	Un regulament de organizare a concursului actualizat; 10 antreprenori premiați anual	În anul 2022 a fost executată ultima actualizare a regulamentului și organizat concursul unde au participat 24 agenți economici la 8 nominalizări
	2.1.5 Crearea unui fond de stimulare a mediului de afaceri din sursele disponibile ale raionului și de promovare a climatului investițional al raionului.	2024-2028	800,0	CR Cimișlia	IACM, OSC, DEAI	10 antreprenori susținuți, cel puțin 5 tineri sau femei	-
	2.1.6 Identificarea nișelor de specializare inteligentă a	2023-2026	50,0	DEAI	Mediul de afaceri,	Un studiu privind specializarea inteligentă elaborat	-

Domenii prioritare	Actiuni	Termen de realizare	Costuri de implementare (mii lei)	Instituții responsabile	Parteneri	Indicatori de progres	Indicatori de rezultat anul 2022-2023
	raionului Cimișlia în domeniul dezvoltării economice				mediul academic, OSC		
	2.1.7 Elaborarea planului pentru dezvoltarea economica raională	2022-2023	10,0	DEAI, DAIP	IACM	4 ședințe de lucru pentru elaborarea planului; Un plan de dezvoltare economică aprobat	Efectuat în colaborare cu Direcția Economie CR
	2.1.8 Susținerea APL I membre ale M4EG în implementarea planurilor de dezvoltare economică locală	2022-2028	Nu necesită investiții financiare	DEAI, DAIP	IACM	2 autorități locale consultate și susținute	Satul European, apeluri de proiecte AIFAD, AIPA, ODA, -în 15 localități-2022, 12 localități în 2023.
2.2 Promovarea competitivității investiționale	2.2.1 Conectarea la rețelele edilitare a Zonei Economice Libere Cimișlia	2023-2025	5000,0	Primăria Cimișlia	CR Cimișlia	ZEL conectată la rețeaua electrică, gaz, canalizare și apeduct	
	2.2.2 Dezvoltarea Parcului Industrial Cimișlia și promovarea ca locație investițională	2023-2028	5000,0	Primăria Cimișlia	CR Cimișlia	PI Conectat la utilitățile publice, 5 rezidenți atrași; 500 locuri de muncă create	La moment sunt 3 rezidenți
	2.2.3 Elaborarea pachetului investițional raional și a materialelor promoționale a agenților economici	2024-2025	120,0	DEAI	Agenția de investiții, APL I	Pachet investițional elaborat	-
	2.2.4 Inițierea unei campanii de încurajare privind cooperarea transfrontalieră a mediului de afaceri din raion în cadrul Parteneriatului cu Județele înfrățite	2023-2028	50,0	CR Cimișlia	CJ înfrățite	4 parteneriate create	-
	2.2.5 Promovarea exporturilor produselor locale prin parteneriatul cu CCI Hîncești	2022-2028	150,0	DEAI, DAIP	CCI	10 antreprenori locali au capacități de a exporta în UE	La momentul actual 8 antreprenori sunt membri ai Camerei de Comerț și Industrie, 3 dintre care exportă produse locale prin parteneriat cu CCI.
	2.2.6 Crearea platformei on-line de promovare a potențialului investițional raional	2023-2025	100,0	DEAI	Agenția de investiții, APL I, OSC	Inventarierea potențialului investițional local un portal investițional creat și actualizat	-

Domenii prioritare	Acțiuni	Termen de realizare	Costuri de implementare (mii lei)	Instituții responsabile	Parteneri	Indicatori de progres	Indicatori de rezultat anul 2022-2023
	2.2.7 Organizarea activității de promovare a producătorilor autohtoni	2022-2028	200,0	DAIP	CCI, ZEL Bălți, ODIMM	Un forum investițional organizat anual	Au fost organizate și desfășurate două evenimente de promovare a producătorilor autohtoni: -Festivalul National al Strugurelui, ediția VIII-a; -Expoziția –Târg al crescătorilor de ovine și caprine „Miorița Laie – Bucălaie” .
	2.2.8 Facilitarea participării producătorilor locali la expoziții și târguri naționale și internaționale;	2022-2028	300,0	DEAI, DAIP	CCI	10 producători locali promovați	Participarea a 15 antreprenori în cadrul expoziției Naționale „ Fabricat în Moldova” ediția XX-XXI anii 2022-2023
	2.2.9 Facilitarea dezvoltării învățământului dual în baza Școlii profesionale Cimișlia	2022-2028	50,0	Școala Profesională Cimișlia	DEAI	4 specialități în sistem dual lansate; 100 de absolvenți ai ȘP în sistem dual	-
2.3. Creșterea competitivității sectorului agroindustria	2.3.1. Facilitatea creării și dezvoltării asociațiilor de producători și a clusterelor sectoriale	2022-2028	Nu necesită investiții financiare	DAIP	DEAI, IACM, OSC	2 ședințe sectoriale organizate; o asociație de producători creată; 2 asociații apicultorilor și crescătorilor de ovine dezvoltate	Cinci ședințe sectoriale organizate în sectorul crescătorilor de ovine și caprine. A fost creat clusterul crescătorilor de ovine și caprine sectorul Cimișlia -Basarabeasca
	2.3.2. Construcția rețelelor de irigare pentru dezvoltarea activităților de antreprenariat în domeniul agricol prin acordarea asistenței la elaborarea proiectelor relevante	2022-2028	2000,0	DAIP	Agenți economici, IFAD	4 grupuri de agricultori au accesat surse pentru crearea rețelelor de irigare	Doi producători agricoli au accesat surse financiare din FNDAMR și au extins rețelele de irigare prin picurare la plantațiile perene.
	2.3.3. Construcția Pieței Agricole regionale.	2022-2028	16000,0	Primăria or. Cimișlia	CR Cimișlia	Infrastructură de colectare, păstrare și comercializare a producției agricole creată	-
	2.3.4. Stimularea dezvoltării agriculturii ecologice	2022-2028	50,0	DAIP	APL I, OSC, Mediul de afaceri	Utilizarea eficientă a resurselor naturale și conservarea mediului ambiant Volum sporit al producției ecologice	Opt producători agricoli utilizează tehnologii conservative de prelucrare a solului.
	2.3.5. Utilizarea eficientă a mijloacelor fondului de	2022-2028	Nu necesită	DAIP	APL I, Mediul de afaceri	Sporirea veniturilor producătorilor agricoli.	În anul 2023 producătorii agricoli din r. Cimișlia au accesat subvenții din FNDAMR în sumă de 45175944 lei.

Domenii prioritare	Acțiuni	Termen de realizare	Costuri de implementare (mii lei)	Instituții responsabile	Parteneri	Indicatori de progres	Indicatori de rezultat anul 2022-2023
	subvenționare a producătorilor agricoli.		investiții financiare				
	2.3.6. Organizarea cursurilor de instruire profesională și antreprenorială a tinerilor agricoli.	2022-2028	50,0	DAIP	APL I, Mediul de afaceri	Nr. de cursuri de învățământ în agricultură și dezvoltare rurală	-
	2.3.7. Stimularea construcției depozitelor frigorifice de păstrare a producției agricole, liniilor de sortare și ambalare	2022-2028	Nu necesită investiții financiare	DAIP	Mediul de afaceri	2 frigidere cu linii de sortare și ambalare a producției agricole construite	Construcția unui depozit frigorific în proces de finalizare a lucrărilor. În total pe teritoriul Raionului Cimișlia sunt 17 depozite frigorifice Au fost construite două abatoare.
	2.3.8. Promovarea construcției abatoarelor pentru sacrificarea animalelor și păsărilor.	2022-2028	Nu necesită investiții financiare	DAIP	Mediul de afaceri	Respectarea normelor sanitar-veterinare și ecologice	
	2.3.9. Facilitarea construcției Gropii Bekkari	2022-2028	100,0	DAIP	APL Cimișlia, Gura Galbenei	Înhumarea cadavrelor de animale	-
	2.3.10. Promovarea creșterii produselor agricole cu valoare adăugată înaltă	2022-2028	100,0	DAIP	APL I, Mediul de afaceri	Plantarea livezilor cu specii sămburoase pe o suprafață de 20-25 ha anual. Plantarea viței de vie anual pe suprafață de 25-30 ha 4 ha de culturii bacifere plantate anual Cultivarea legumelor pe teren protejat pe o suprafață de 30000 m ² anual	În anul 2023 au fost plantate livezi cu specii sămburoase pe suprafața de 24,28 ha, culturi nucifere - 4,85 ha Cultivarea legumelor pe teren protejat pe o suprafață de 1,2 ha.
	2.3.11. Facilitarea procesului de restabilirea Serviciului antigrindină	2022-2028	20	MAIA	APL I, DAIP	Protejarea culturilor agricole Instalarea a 7 puncte rachetare	-
	2.3.12. Utilizarea deșeurilor agricole în scopul producerii peletelor și a brichetelor.	2022-2028	1000,0	DAIP	APL I, mediul de afaceri	1 secție de brichetare funcțională	Două secții de bri-chetare funcționale.

Domenii prioritare	Acțiuni	Termen de realizare	Costuri de implementare (mii lei)	Instituții responsabile	Parteneri	Indicatori de progres	Indicatori de rezultat anul 2022-2023
2.4. Valorificarea și promovarea potențialului turistic	2.4.1 Realizarea studiului privind potențialul turistic al raionului Cimișlia	2023	80,0	DCTST	OSC, Muzeu, mediul de afaceri	Un studiu elaborat	-
	2.4.2 Facilitarea creării traseelor turistice	2023-2028	100,0	DCTST	OSC, Muzeu, mediul de afaceri	2 trasee turistice create Promovarea monumentului Valul lui Traian	-
	2.4.3 Facilitarea construcției casei-muzeu Nicolae Dabija	2022	100,0	SAU	DCTST, DEAI	Un proiect tehnic pentru reabilitarea muzeului elaborate Un eveniment de promovare a casei muzeu	-
	2.4.4 Facilitarea creării Centrului Vinului (Complex Turistic)	2022-2028	Nu necesită investiții financiare	DCTST	OSC, Muzeu, mediul de afaceri, Primăria Cimișlia	Un parteneriat public privat creat	-
	2.4.5 Reabilitarea centrului muzeistic din or. Cimișlia	2023	1500,0	DCTST	OSC, Muzeu, mediul de afaceri	Reabilitarea sălii "Istoria dacilor" din cadrul muzeului	-
	2.4.6 Crearea pe lângă muzeu a unui centru de informare pentru turiști	2024	200,0	DCTST	OSC, Muzeu, mediul de afaceri	Un centru de informare creat	-
	2.4.7 Elaborarea ghiului turistic al raionului Cimișlia (volumul 2)	2022	120,0	DCTST	OSC, Muzeu, mediul de afaceri	Un ghid turistic elaborat și promovat	Editat ghid turistic, CIMIȘLIA
	2.4.8 Crearea unui centru de artizanat pe lângă muzeu	2023-2025	600,0	DCTST	OSC, Muzeu, mediul de afaceri	Un centru de artizanat funcțional, 4 meșteșuguri tradiționale promovate	-
	2.4.9 Elaborarea unui brand turistic local	2023-2025	200,0	DEAI	OSC, Muzeu,	O strategie de marketing elaborată;	-

Domenii prioritare	Acțiuni	Termen de realizare	Costuri de implementare (mii lei)	Instituții responsabile	Parteneri	Indicatori de progres	Indicatori de rezultat anul 2022-2023
					mediul de afaceri, DCTST	Identificate simbolurile și elementele de vizibilitate a raionului	
	2.4.10 Susținerea participării agenților economici care activează în domeniul turism la târguri și expoziții de turism naționale, regionale și internaționale	2023-2028	100,0	DCTST	OSC, Muzeu, mediul de afaceri	Un set de materiale promoționale turistice elaborate; 10 antreprenori din domeniu promovați	-
	2.4.11 Suport agenților economici specializați în agroturism prin familiarizarea cu bunele practici existente în domeniu	2023-2028	50,0	DEAI	OSC, mediul de afaceri	5 sesiuni de informare organizate; Creșterea numărului locurilor de cazare și de alimentare publică cu 25%	-
Obiectivul General 3. DEZVOLTAREA INTEGRATĂ ȘI CONTINUĂ A SERVICIILOR CE ASIGURĂ CREȘTEREA CALITĂȚII VIEȚII							
3.1 Sporirea accesului persoanelor vulnerabile la servicii sociale de calitate	3.1.1 Consolidarea serviciilor de asistență socială: „Echipa mobilă”, „Casa comunitară”, etc	2022-2028	70000,0	DASPF	OSC	Nr. De servicii sociale îmbunătățite	Serviciul Social „Echipa mobilă” a fost asigurat cu o unitate de transport datorită conlucrării cu AO Cimișlieni de pretutindeni și cu materiale didactice necesare pentru a presta servicii de calitate
	3.1.2 Colaborarea cu organizațiile specializate în crearea serviciilor de asistență socială a persoanelor în dificultate	2022-2028	500,0	DASPF	OSC	2 parteneriate cu OSC locale pentru lansarea noilor servicii sociale	-
	3.1.3 Medierea și consultarea în diverse domenii a persoanelor social-vulnerabile	2022-2028	1000,0	DASPF	OSC	500 de persoane consultate	Diaconia (refugiați)
	3.1.4 Adaptarea infrastructurii social-economice pentru asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități la servicii comunitare și spații publice	2022-2028	1500,0	DASPF	OSC	X instituții publice cu accesul asigurat pentru persoanele cu dizabilități O campanie de conștientizare organizată	-
	3.1.5 Organizarea evenimentelor publice de nivel raional în vederea promovării	2022-2028	200,0	DASPF	OSC	4 evenimente sociale organizate anual,	-

Domenii prioritare	Acțiuni	Termen de realizare	Costuri de implementare (mii lei)	Instituții responsabile	Parteneri	Indicatori de progres	Indicatori de rezultat anul 2022-2023
	familiei (Festivalul familiei, Ziua Internațională a copiilor, Ziua persoanelor în etate, ziua persoanelor cu dizabilități)					2 campanii de informare și sensibilizare	Ziua persoanelor în etate organizată masă de sărbătoare organizată DASPF, ziua persoanelor cu dizabilități asigurați cu pachete de produse alimentare – DASPF împreună cu AO ASRM
	3.1.6 Facilitarea angajării persoanelor cu dizabilități în câmpul muncii	2022-2028	100,0	DASPF	OSC	O campanie de informare organizată; Un proiect depus spre finanțare în domeniu	-
	3.1.7 Extinderea serviciilor cantinelor sociale	2022-2028	500,0	DASPF	OSC, APL I	Nr. de localități acoperite cu serviciul cantină socială	5 cantine sociale (or. Cimișlia, s. Gura Galbenei, s. Selemet, s. Satul Nou, s. Maximeni) în parteneriat APL cu AO Concordia, Norvegiei-Moldova
	3.1.8 Extinderea și modernizarea azilului de bătrâni	2022-2028	7000,0	CR Cimișlia, DASPF	CJ	Creșterea numărului de beneficiari ai azilului	Capacitatea Azilului de Bătrâni a rămas aceeași 30 beneficiari
	3.1.9 Construcția locuințelor pentru păturile socialmente vulnerabile	2022-2023	12000,0	CR Cimișlia, DASPF	Unitatea de implementare	46 de familii socialmente vulnerabile asigurate cu apartamente	-
	3.1.10 Organizarea campaniilor de informare și conștientizare pentru publicul larg privind prevenirea și combaterea violenței față de femei și fete	2022-2028	200,0	OSC	CR Cimișlia	Nr. de persoane informate; Nr. De sesiuni de informare organizate	-
	3.1.11 Dezvoltarea capacităților angajaților din domeniu asistenței sociale	2022-2028	500,0	DASPF	OSC	X angajați participanți la instruiți	2 angajați participanți la instruiți O sesiune de instruire organizat
3.2 Îmbunătățirea a sistemului	3.2.1 Reparația blocului central al IMSP Spitalul raional, în cadrul proiectului transfrontalier raionul Cimișlia	2022-2028	5100,0	CR Cimișlia	Spitalul Județean Pașcani	Blocul central al spitalului raional reparat;	Realizat

Domenii prioritare	Acțiuni	Termen de realizare	Costuri de implementare (mii lei)	Instituții responsabile	Parteneri	Indicatori de progres	Indicatori de rezultat anul 2022-2023
de servicii medicale	3.2.2 Reparația acoperișului ÎM Spitalul Raional Cimișlia și blocului alimentar	2022-2023	2800,0	CR Cimișlia	CJ Dolj	Acoperișul ÎM SR Cimișlia renovat	Realizat
	3.2.3 Facilitarea atragerii investițiilor din Fondul CNAM de modernizare a instituțiilor medicale	2022-2028	5000,0	Spitalul Raional		X instituții medicale modernizate	
	3.2.4 Reparația capitală a sediilor medicilor de familie din localitățile raionului	2022-2028	8000,0	CR Cimișlia , Spitalul Raional	APL I	OMF Ecaterinovca, Troițcoe, CS Cimișlia, Valea Perjei, Suric reparate capital	<p>IMSP „Centrul de sănătate Cimișlia-” 2022-OMF Hârtoș -reparație capitală- 340 mii lei; OMF Gradiște- reparație fațadă, pavaj- 422 mii lei; OMF- Ciucur-Mințir- schimbare acoperișului, fațada- 530 mii lei; OS Topala- termoizolare fațada- 130 mii lei; 2023- OS Selemet-trotuar, pereu-67 mii lei; Reparația Laboratorului, Oficiul centrului Tineri pentru Tineri, fizioterapie -321,4 mii lei; OS-Zloți- termoizolarea fațadei-55 mii lei; OMF Porumbrei- termoizolarea fațadei 48 mii lei; Proiectarea- 100 mii lei OMF Selemet- termoizolarea pavaj ,gard; OMF Bogdanovca Veche-acoperiș, termoizolare, reparație interioară; OMF Troițcoe- reparație interioară , termoizolare, acoperiș; IMPS „ Centrul de sănătate Gura galbenei” OS Albina-schimbarea sediului în incinta grădiniței renovarea încăperilor;</p>

Domenii prioritare	Acțiuni	Termen de realizare	Costuri de implementare (mii lei)	Instituții responsabile	Parteneri	Indicatori de progres	Indicatori de rezultat anul 2022-2023
	3.2.5 Lucrări de gazificare, renovare sistemului energetic în oficiile de sănătate și ale medicilor de familie	2022-2028	2500,0	Spitalul Raional	APL I, DDT	OS Ecaterinovca, Hîrtop, Valea Perjei, Sagaidac, Batâr, CR Cimișlia, Dimitrovca cu sisteme de încălzire și energetice renovate	OS Iurievca-schimbarea sistemului electric; Gazificarea- OS Munteni, OMF Lipoveni, OS Fetița, OS Mereni;
	3.2.6 Conectare la rețelele de apeduct și canalizare a oficiilor de sănătate	2022-2028	3000,0	Spitalul Raional	APL I, DDT	OS Ialpug, Troițcoe, Iurievca, Valea Perjei conectate la rețeaua de apă sau canalizare	OS Iurievca- schimbarea sistemului apeduct, canalizare, 1792.31 mii lei , prin proiectul Satul European cofinanțare 270 mii lei; - 2022 Activități de promovare a Modulului Sănătos de Viață -25 de activități ; - 2023 Ședințe informaționale: Promovarea modului sănătos de viață-32 activități;
	3.2.7 Implementarea unui program de conștientizare privind modul sănătos de viață	2022-2028	250,0	Spitalul Raional	OSC; AO Tineri pentru tineri	Un curs de conștientizare realizat	Organizarea ședințelor de informare în localitățile raionului, și oferire serviciilor de consultative de către medici specialiști (dermatolog, ginecolog, pediatru etc.) și consiliere psihologică, campanii de prevenire și combatere a HIV SIDA.
	3.2.8 Asigurarea tinerilor specialiști din domeniul medical cu spațiu locativ în cadrul programului Prima Casă sau programul "Apartamente sociale", compensarea cheltuielilor pentru servicii comunale, transport .	2022-2028	Nu necesită investiții financiare	IMSP Spitalul Raional		X specialiști asigurați cu spațiu locativ	-
	3.2.9 Organizarea zilei medicului de familie și a asistentelor medicale	2022-2028	50,0	IMSP Spitalul Raional		2 evenimente organizate anual; 20 de specialiști premiați pentru calitățile profesionale	În anul 2022-2023 au fost organizate evenimente de celebrare a zilei profesionale , cu premiarea specialiștilor .
3.3. Asigurarea educației de	3.3.1. Promovarea și implementarea politicilor educaționale, ce vor asigura	2022-2028	80000,0	DÎGC		Servicii educaționale calitative	Toate instituțiile au fost acoperite în anul 2023 cu resursele umane necesare.

Domenii prioritare	Acțiuni	Termen de realizare	Costuri de implementare (mii lei)	Instituții responsabile	Parteneri	Indicatori de progres	Indicatori de rezultat anul 2022-2023
calitate pentru toți	dezvoltarea prioritară a învățământului						<p>În total, 510 cadre didactice au activat, în anul 2023.</p> <p>De către DÎG Cimișlia au fost organizate și desfășurate, în anul 2023, 28 de ateliere didactice.</p> <p>A fost asigurată securitatea instituțiilor educaționale prin instalarea camerelor video. Acoperire în proporție de 90%. 100% din instituțiile educaționale școlare au fost digitalizate și în proporție de 80% - instituțiile de educație timpurie ale raionului. Au fost acordate servicii de transportare a elevilor către o școală mai bună, și anume către 12 școli de circumscripție existente la nivel de raion, în proporție de 100% În total au fost transportați 738 elevi cu ajutorul a 18 unități de transport gestionate de către DÎG. În ceea ce ține de organizarea alimentației în școlile raionului, în 2023 aceasta a fost asigurată în proporție de 100 % - la ciclul primar, 22,19% - la ciclul gimnazial și 10% - la treapta liceală</p>
	3.3.2. Monitorizarea și susținerea prin Serviciile de asistență psihopedagogică a incluziunii educaționale a elevilor cu CES;	2022-2028	2500,0	DÎGC	OSC	Nr. de elevi cu CES integrați prin educație	152 de copii cu CES integrați prin educație, dintre care 138 în instituțiile preuniversitare și 19 – în IET (instituțiile de educație timpurie).
	3.3.3. Implementarea programelor de reducerea abandonului școlar	2022-2028	Nu necesită investiții financiare	DÎGC		100% din copii sunt școlarizați	3433 de copii cu vârsta cuprinsă între 7-16 ani (sau 100%) din copii au fost școlarizați, dintre care 1 copil (sau 0,029%) a abandonat școala.
3.3.4. Asigurarea cu materiale metodice a instituțiilor educaționale din raion	2022-2028	2000,0	DÎGC		Nr. De instituții educaționale dotate	19 instituții de învățământ primar, gimnazial și liceal au fost asigurate cu 50 de titluri de manuale editate în anul	

Domenii prioritare	Acțiuni	Termen de realizare	Costuri de implementare (mii lei)	Instituții responsabile	Parteneri	Indicatori de progres	Indicatori de rezultat anul 2022-2023
	3.3.5. Asigurarea funcționalității Centrului Raional de Ghidare și Consiliere în Excelență Educațională	2022-2028	2500,0	DÎGC		Centrul Raional de Ghidare și Consiliere în Excelență Educațională funcțional	2023. 80% din instituții au fost dotate cu materiale didactice (ghiduri, curricule) necesare pentru implementarea Planului-cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal. Centrul Raional de Ghidare și Consiliere în Excelență Educațională nu a fost creat.
	3.3.6. Optimizarea rețelei de instituții de învățământ general în corespundere cu numărul de copii/elevi, situația demografică și perspectivele de dezvoltare a localităților.	2022-2028	Nu necesită investiții financiare	DÎGC		X instituții de învățământ optimizate, X elevi cu acces la o școală mai bună	În 2023, rețeaua raională a instituțiilor de învățământ general a fost optimizată prin lichidarea 1 (unei) instituții de învățământ preșcolar, și anume a Grădiniței "Lăstăraș" din s. Gura Galbenei. Urmare a lichidării Grădiniței „Lăstăraș”, 65 de copii din 3 grupe au fost transferați în Grădinița „Guguță” din s. Gura Galbenei, renovată cu suportul APL și a Guvernului României, și au căpătat acces la o instituție de educație timpurie mai bună.
	3.3.7. Asigurarea accesului tuturor categoriilor de locuitori la serviciile oferite de Bibliotecile Publice	2022-2028	500,0	DCTST	OSC, APL	O campanie de promovare a serviciilor bibliotecilor	-
	3.3.8. Completarea fondului de carte a bibliotecii raionale	2022-2028	400,0	DCTST	OSC, APL	X biblioteci cu fondul de carte îmbunătățit	-
	3.3.9. Implementarea Standardelor de calitate pentru instituțiile de învățământ primar și secundar general din perspectiva școlii prietenoase copilului	2022-2028	Nu necesită investiții financiare	DÎGC		X instituții educaționale conforme standardelor de calitate	În 2023, în raionul Cimișlia se atestă 19 instituții de învățământ general, 34 instituții de învățământ preșcolar și 2 instituții complementare de învățământ extrașcolar conforme standardelor de calitate.

Domenii prioritare	Actiuni	Termen de realizare	Costuri de implementare (mii lei)	Instituții responsabile	Parteneri	Indicatori de progres	Indicatori de rezultat anul 2022-2023
	3.3.10. Îmbunătățirea condițiilor de activitate în Centrul de Creație a copiilor	2022-2028	7600,0	CR Cimișlia	DÎGC	Centru de creație a copiilor cu infrastructura îmbunătățită	La moment a fost pregătită toată documentația tehnică privind reparația capitală a centrului de Creație. Nu au fost identificate sursele necesare pentru lucrări.
	3.3.11. Îmbunătățirea condițiilor de activitate a Școlii de arte	2022-2028	10000,0	CR Cimișlia	DÎGC	Școala de arte cu infrastructură și servicii îmbunătățite	-
	3.3.12. Crearea unui Centru raional de instruire IT și al industriilor creative	2022-2028	1000,0	CRT, DEAI	DÎGC	Centru IT Funcțional, 100 de copii cu capacități IT create	Există o notă conceptuală privind crearea unui HUB IT
3.4 Promovarea valorilor culturale;	3.4.1. Modernizarea infrastructurii instituțiilor de cultură	2022-2028	15000,0	APL I	OSC, DEAI, DCTST	XX instituții de cultură modernizate	Centrul Multifuncțional s. Hîrtop prin proiectul Satul European
	3.4.2. Organizarea festivalurilor tradiționale naționale	2022-2028	4500,0	DCTST	Primăria Cimișlia, Primăria Selemet	Organizarea Festivalul strugurelui; Parada Florilor, i-Prosop, Iarmarocul Miorița, Ecomotofest	Au fost organizate și desfășurate două evenimente de : -Festivalul National al Strugurelui, ediția VIII-a 2023 -Expoziția –Târg a crescătorilor de ovine și caprine „Miorița Laie – Bucalaie”2022-2023 „i-Prosop”, 2022 Ecomotofest. 2022-2023
	3.4.3. Susținerea colectivelor artistice model	2022-2028	6800,0	DCTST	APL	XX Colective susținute; XX cu statut model atribuit	17 Colective susținute; 12 cu statut model atribuit.
	3.4.4. Instituirea aleii personalităților din raionul Cimișlia	2023-2028	1000,0	DCTST	Județe înfrățite	O alee amenajată	-
	3.4.5. Inventarierea monumentelor istorice din raion	2023-2025	Nu necesită investiții financiare	DCTST	Muzeu, OSC, APL	O lista a monumentelor istorice elaborată și cartografiată	-
	3.4.6. Asistență metodică pentru dezvoltarea muzeelor locale	2022-2028	Nu necesită investiții financiare	DCTST	Muzeu	Numărul de sesiuni de informare organizate;	3 sesiuni de informare organizate - 2022

Domenii prioritare	Acțiuni	Termen de realizare	Costuri de implementare (mii lei)	Instituii responsabile	Parteneri	Indicatori de progres	Indicatori de rezultat anul 2022-2023
3.5 Sustenerea dezvoltării sportului	3.5.1. Susținerea turneelor raionale la probele de sport specifice raionului	2022-2028	2800,0	DCTST	Asociațiile sportive	Nr. de evenimente organizate	2022 – 14 evenimente organizate; 2023 – 16 evenimente organizate.
	3.5.2. Construcția complexului sportiv regional cu profil nautic	2022-2028	100000,0	CR Cimișlia	Comitetul Național Olimpic și Sportiv	Un centru sportiv cu profil nautic funcțional; 12 cercuri sportive lansate	Este elaborat un proiect tehnic, pentru care se caută surse de finanțare.
	3.5.3. Modernizarea Stadionului orașenesc Cimișlia	2023-2028	7000,0	Primăria Cimișlia	CR Cimișlia	Un stadion de fotbal cu acoperire artificială construit; 2 terenuri de tenis de câmp și volei/baschet construite	-
	3.5.4. Facilitarea construcției unui hipodrom	2022-2028	200,0	DCTST	AO "Cal Bălan", Primăria Cimișlia	Ședințe de lucru organizate evenimente de promovare a hipismului și construcției Hipodromului	-
	3.5.5. Susținerea sportivilor de performanță pentru participare la turneele naționale și internaționale	2022-2028	300,0	DCTST	Asociațiile sportive	Nr. de sportivi susținuți	2022 – 4 sportivi susținuți 2023 – 6 sportivi susținuți
	3.5.6. Amenajarea terenurilor existente în aer liber cu echipament și utilaj sportiv;	2022-2028	1000,0	DCTST	APL	Nr. de sportivi susținuți	400 sportivi susținuți
	3.5.7. Susținerea activității școlii sportive	2022-2028	20000,0	DCTST	APL	Nr. de sportivi beneficiari de infrastructura ȘS	280 – 300
	3.5.8. Crearea și amenajarea terenurilor de sport (fotbal, baschet, volei) cu acces liber pentru tinerii din raionul Cimișlia	2022-2028	4000,0	DCTST	APL	Nr. terenuri sportive construite	2022 – 3 terenuri sportive și de minifotbal date în exploatare: 1.L.T. „Mihai Eminescu” 2. Gimnaziul „Dimitrie Cantemir” 3. s. Mihailovca 2023 – 1 teren sportiv construit În prezent sunt date în exploatare 13 terenuri sportive în Raionul Cimișlia.
3.6 Dezvoltarea	3.6.1. Crearea Fondului raional pentru inițiativele tinerilor	2022-2028	400,0	DCTST	OSC	Un regulament de gestionare a fondului creat; 10 inițiative ale tinerilor susținute	-

Domenii prioritare	Actiuni	Termen de realizare	Costuri de implementare (mii lei)	Instituții responsabile	Parteneri	Indicatori de progres	Indicatori de rezultat anul 2022-2023
sectorului tineret	3.6.2. Asigurarea accesului tinerilor la viața publică și promovarea poziției civice active	2022-2028	50,0	DCTST		Cel puțin 20 % din participanții la procedurile de consultare publică sunt tineri	Training despre implicarea civică a tinerilor; Implementarea proiectelor cu implicarea tinerilor (You Create) Acțiuni de voluntariat
	3.6.3. Elaborarea Strategiei raionale de tineret Cimișlia	2023	40,0	DCTST	Instituțiile școlare	4 ședințe de lucru pentru elaborarea strategiei organizate; O strategie aprobată	Componenta tineret este inclusă în strategia raională de dezvoltare, Strategie separată nu a fost elaborată
	3.6.4. Organizarea sesiunilor de informare în domenii de interes pentru tineri	2022-2028	280,0	DCTST		10 activități pentru tineri organizate anual	S-au realizat peste 10 sesiuni de informare în domenii de interes pentru tineri din or. Cimișlia
	3.6.5. Crearea unui mecanism de stimulare a voluntariatului în rândul tinerilor	2022	50,0	DCTST	OSC	Un regulament pentru stimularea voluntariatului aprobat; O gala a voluntarilor organizată	-
	3.6.6. Susținerea organizațiilor de tineret pentru aplicarea la programele de finanțare	2022-2028	Nu necesită investiții financiare	DCTST	OSC, DEAI	4 parteneriate pentru aplicarea la programe de finanțare create	-
	3.6.7. Oferirea suportului necesar pentru dezvoltarea Consiliului Raional al Tinerilor	2022-2028	50,0	DCTST	OSC	CR al tinerilor funcțional; 4 ședințe ale consiliului organizate anual	Sesiuni de informare cu tinerii din or. Cimișlia despre dezvoltarea Consiliului Raional al Tinerilor
	3.6.8. Susținerea activității centrului Raional de tineret	2022-2028	2000,0	DCTST		200 de tineri beneficiari și voluntari ai centrului de tineret, inclusiv fete	Peste 100 de tineri beneficiari și voluntari ai centrului de tineret, inclusiv fete
	3.6.9. Extinderea rețelei centrului de tineret în localitățile rurale	2023-2026	300,0	DCTST		3 filiale ale centrului raional de tineret funcționale în localitățile rurale	Nu a fost realizat
	3.6.10. Ghidarea tinerilor în cariera profesională prin prisma dimensiunii de gen	2022-2028	50,0	DCTST		50 de tineri informați, inclusiv fete	Asigurarea informarea tinerilor prin colaborarea cu ANOFM
	3.6.11. Crearea scuarului "Zona Tinerilor"	2022-2023	800,0	DCTST	Grupul de inițiativă, Primăria Cimișlia, AO Cimișlieni	Un spațiu atractiv tinerilor creat; Consolidarea grupurilor de inițiativă a tinerilor	Realizat, în preajma casei de Cultură ,or. Cimișlia.

Domenii prioritare	Acțiuni	Termen de realizare	Costuri de implementare (mii lei)	Instituții responsabile	Parteneri	Indicatori de progres	Indicatori de rezultat anul 2022-2023
					de pretutindeni		
Obiectivul General 4 PROTECȚIA MEDIULUI, PROMOVAREA SURSELOR REGENERABILE DE ENERGIE ȘI EFICIENȚEI ENERGETICE							
4.1 Sustinerea acțiunilor de protecție a mediului	4.1.1 Efectuarea unui Studiu privind curățirea și adâncirea albiei râului Cogâlnic pentru evitarea inundațiilor localităților din zonă	2023-2028	200,0	DDT	OSC, Inspectoratul ecologic, APL I	Un studiu elaborat	-
	4.1.2 Facilitarea construcției lacului "Iazul lui Iepure"	2022-2028	500,0	DDT, DEAI	Primăria Cimișlia	Un lac cu suprafața de 30 ha excavat	-
	4.1.3 Inițierea programelor educaționale în domeniul mediului	2023-2028	50,0	DEAI	Instituțiile școlare, Inspectoratul ecologic	O campanie de conștientizare organizată; Un parteneriat OSC-CR pentru protecția mediului creat 1 proiect în parteneriat cu OSC implementat	-
	4.1.4 Elaborarea studiului de fezabilitate privind extinderea și gestionarea spațiilor verzi	2023-2025	250,0	OSC	DEAI, SAP	Un studiu elaborat;	-
	4.1.5 Delimitarea spațiilor verzi și realizarea acțiunilor de revitalizare a acestora	2022-2028	1000,0	APL I	DEAI, SAP, OSC, SAU	XX ha de spații verzi înregistrate;	-
	4.1.6 Facilitarea accesului la finanțare pentru revitalizarea pășunilor	2022-2028		APL I	DEAI, IFAD	XX ha de pășuni reabilite;	-
	4.1.7 Promovarea mersului cu bicicleta	2022-2028	500,0	OSC	DCTST	XX km de piste pentru bicicliști amenajate; competiții de ciclism organizate	-
	4.1.8 Extinderea suprafețelor din gestiunea APL I și APL II, prin lucrări de împădurire a terenurilor degradate neproductive.	2022-2028	1200,0	APL I,	ÎS Silvocienegetica, IFAD, SAU	15% rata de împădurire	163 ha teren împădurit-2023 12% de împădurire
	4.1.9 Susținerea construcției Grădinii botanice Cimișlia	2022-2028	800,0	Primăria Cimișlia	DEAI	Un studiu privind construcția grădinii botanice elaborat, Un formular de solicitare de finanțare aplicat	-

Doménii prioritare	Acțiuni	Termen de realizare	Costuri de implementare (mii lei)	Instituții responsabile	Parteneri	Indicatori de progres	Indicatori de rezultat anul 2022-2023
4.2 Promovarea surselor regenerabile de energie și eficienței energetice	4.2.1 Construcția parcurilor fotovoltaice	2022-2028	5000,0	Mediu de afaceri	DEAI		<p>2023- Un parc fotovoltaic construit Irinda Prim SRL</p> <p>Stația nr. 1 ☑ Capacitatea centralei electrice - 1235,52 kW ⚡ Producția anuală - 1665 MWh Scop - vânzarea de energie solară</p> <p>Stația nr. 2 ☑ Capacitatea centralei electrice - 241,92 kW ⚡ Producție anuală - 325 MWh Scop - autoconsum</p> <p>Datorită instalării unei centrale fotovoltaice, această unitate reduce emisiile de CO2 cu 44665 de tone pe parcursul celor 25 de ani de funcționare a centralei.</p>
	4.2.2 Implementarea Planului de Acțiuni pentru Energie Durabilă și Climă	2022-2028	Planificat la alte acțiuni	DEAI	OSC, DDT	Raportul anual de monitorizare implementării planului	
	4.2.3 Extinderea rețelelor de iluminat public inteligent	2022-2028	5000,0	APL I	DDT	XX km de iluminat public extins; Reducerea cu 40% a consumului de energie pentru iluminat public	Javgur 2022- 6,7 km Selemet 2022- Albina 2022-2023- 8,2 km Fetița 2022-2023-3,8 km Mereni 2022-2023-5,4 km
	4.2.4 Promovarea surselor de energie regenerabilă și reducerii emisiilor de CO2	2022-2028	200,0	DEAI	OSC	Campanie de conștientizare organizate XX persoane informate	
	4.2.5 Eficientizarea energetică a clădirilor publice	2022-2028	40000,0	DEAI, DDT	OSC	Nr. de clădiri publice eficientizate energetic; Reducerea cu 40% a consumului de energie în clădirile renovate	r. Cimișlia Iurievsca- Punct medical, poșta, termoizolarea pereților finalizat 2023.

Domenii prioritare	Acțiuni	Termen de realizare	Costuri de implementare (mii lei)	Instituții responsabile	Parteneri	Indicatori de progres	Indicatori de rezultat anul 2022-2023
							r. Cimișlia Troțcoie- Grădiniței de copii, Reparația capitală a acoperișului finalizat 2022
Obiectivul General 5. CONSOLIDAREA SECTORULUI ASOCIATIV ȘI PROMOVAREA GUVERNĂRII LOCALE PARTICIPATIVE ȘI TRANSPARENTE							
5.1 Asignarea resurselor locale și din bugetul	5.1.1 Cooperarea cu autoritățile publice locale de nivelul I în soluționarea problemelor de importanță majoră	2022-2028	Nu necesită investiții financiare	SAP	APL I	Nr. de parteneriate pentru implementarea proiectelor; X ședințe de lucru APL I- APL II	-
	5.1.2 Stimularea autorităților publice locale prin cofinanțarea proiectelor prioritare de dezvoltare locală	2022-2028	1000,0	APL I	DEAI, OSC, CJ înfrățite	10 proiecte implementate în parteneriat cu OSC și alte instituții	-
	5.1.3 Facilitarea creării Grupurilor de Acțiune Locală	2022-2028	20,0	APL I	DEAI	Un GAL Funcțional	-
	5.1.4 Stabilirea parteneriatelor cu sectorul asociativ în crearea serviciilor publice raionale în domeniile prioritare	2022-2028	800,0	DEAI; SAP	OSC	X servicii locale create în parteneriat cu OSC	-
	5.1.5 Elaborarea și implementarea proiectelor de dezvoltare regională și transfrontalieră	2022-2028	5000,0	DEAI	CJ, OSC, APL I	- Proiecte finanțate din Fondul de Dezvoltare Regională și Locală - Proiecte în cadrul POC „RO-MD”; - POC „Bazinul Mării Negre”; - Proiecte ale Ambasadelor acreditate în Republica Moldova; - Finanțări directe	-
	5.1.6 Organizarea schimbului de bune practici între funcționari publici ai APL-urilor	2022-2028	50,0	SAP	APL, OSC, CJ	XX Vizite de studiu organizate	-
	5.1.7 Stabilirea parteneriatelor transfrontaliere pentru dezvoltarea durabilă a raionului	2022-2028	100,0	SAP	CJ înfrățite	3 parteneriate pentru aplicarea proiectelor transfrontaliere	-
	5.1.8 Semnarea acordurilor de colaborare dintre raionul Cimișlia și partenerii de cooperare	2022-2028	50,0	CR Cimișlia	CJ înfrățite	XX Acorduri semnate	Acordului de Cooperare între Județul Iași și Raionul Cimișlia semnat la data de 17.02.2022

Domenii prioritare	Acțiuni	Termen de realizare	Costuri de implementare (mii lei)	Instituuți responsabile	Parteneri	Indicatori de progres	Indicatori de rezultat anul 2022-2023
	5.1.9 Dezvoltarea proiectelor comune cu Euroregiunea Siret-Prut-Nistru	2022-2028	400,0	SAP, DEAI	Euroregiunea Siret Prut Nistru	2 proiecte implementate în parteneriat	-
	5.1.10 Susținerea procesului de înfrățire a localităților din raionul Cimișlia și acordarea suportului metodologic în acest sens	2022-2028	50,0	SAP	APL I, CJ înfrățite	X Acorduri de înfrățire semnate	-În anul 2023 nu au fost încheiate acorduri de colaborare cu Consiliul Județean, a fost intenția de a înfrăți 3 localități din raionul Cimișlia (Batâr, Lipoveni și Gura Galbenei cu alte 3 localități din Județul Dolj), sunt în proces de colaborare.
5.2 Promovarea unei guvernări participative și transparente	5.2.1 Aplicarea instrumentelor de asigurare a transparenței decizionale	2022-2028	100,0	SAP	Subdiviziunile CR Cimișlia	Un site funcțional, accesibil inclusiv pentru persoanele cu dizabilități de vedere Creșterea numărului de cititori ai sitului cu 25%	-Consiliul Raional Cimișlia are creată platforma web www.raioncimislia.md din septembrie 2018, versiunea nouă, îmbunătățită. Fiind implicată în procesul de mentenanță compania „Smart Group” SRL, cheltuielile pentru întreținerea platformei web sunt anual în sumă de 15 mii lei, în acest preț este inclus și securizarea paginii.
	5.2.2 Stabilirea parteneriatelor și asigurarea schimbului de bune practici în guvernarea locală	2022-2028	Nu necesită investiții financiare	SAP	APL, OSC	2 vizite de studiu organizate	-
	5.2.3 Consolidarea capacităților funcționarilor publici în domeniul bugetării sensibile la dimensiunea de gen	2022-2025	20,0	Secretarul CR Cimișlia	SAP, APL, OSC	Sesiuni de informare organizate	-
	5.2.4 Promovarea practicilor de succes în domeniul Bunei Guvernări	2022-2028	100,0	SAP	APL I, OSC	O gala a bunelor practici organizată anual; 5 bune practici premiate	-
	5.2.5 Aplicarea practicilor E-Guvernare în administrarea raionului	2022-2028	200,0	SAP		X servicii electronice prestate	-
	5.2.6 Asigurarea transparenței procesului decizional și publicarea raportului privind transparența în procesul	2022-2028	Nu necesită investiții financiare	SAP	Secretarul CR Cimișlia,	CR Cimișlia în top 3 CR conform ratingului IDIS Viitorul	-Transparența în procesul decizional este asigurată în permanență prin actualizarea platformei web și

Domenii prioritare	Acțiuni	Termen de realizare	Costuri de implementare (mii lei)	Instituuți responsabile	Parteneri	Indicatori de progres	Indicatori de rezultat anul 2022-2023
	decizional al Consiliului Raional Cimișlia, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități				IDIS Viitorul		menținerea activă a paginii de Facebook a consiliului raional. -Raportul privind transparența în procesul decizional este publicat la Transparență decizională – Rapoarte. -Audierile publice și consultările publice sunt organizate de către șefii subdiviziunilor din cadrul consiliului raional în baza Dispoziției președintelui raionului nr. 54-d din 16 aprilie 2021 cu privire la transparența în procesul decizional. 2022-5 persoane instruite cu prezență fizică 2023-5 persoane instruite cu prezență fizică. 80 % din personal instruit on-line. Raport privind implementarea planului local anticorupție al Consiliului raional Cimișlia pentru anii 2020-2023 (perioada de raport anul 2023)
	5.2.7 Organizarea audierilor, dezbaterilor și consultărilor publice	2022-2028	Nu necesită investiții financiare	SAP	Subdiviziuni le CR Cimișlia	Creșterea cu 25 % a numărului participanților la sesiunile de consultări publice, inclusiv a persoanelor cu dizabilități	
	5.2.8 Implementarea programelor de instruire continuă a angajaților din sectorul public.	2022-2028	100,0	SAP	Subdiviziuni le CR Cimișlia	100% din angajații CR au îmbunătățit capacitățile de lucru	
	5.2.9 Implementarea planului de acțiuni anticorupție la nivel local	2022-2028	50,0	SAP	Subdiviziuni le CR Cimișlia	Un raport de monitorizare și evaluare a planului anticorupție	
	5.2.10 Implementarea principiului egalității de gen în activitatea CR Cimișlia	2022-2028	20,0	Secretarul CR Cimișlia	SAP, APL, OSC	Nr. De documente de politici cu integrarea principiilor de gen aprobate; Sesiuni de informare organizate	-
	5.3.1 Implicarea actorilor de dezvoltare raională în procesul decizional al raionului	2022-2028	Nu necesită investiții financiare	Secretarul CR Cimișlia	SAP, OSC	Creșterea cu 25 % a numărului de participanți la sesiunile de consultări publice	-
	5.3.2 Elaborarea planului de acțiuni pentru îmbunătățirea cooperării ONG-APL II	2022-2028	20,0	DEAI	SAP, OSC, Grupuri de inițiativă,	Un plan de acțiuni elaborat	-
	5.3.3 Crearea unei Coaliții sectorului asociativ la nivel de raion	2023	20,0	DEAI	OSC, Grupuri de inițiativă	Un regulament de activitate aprobat; 4 ședințe organizate anual	-
	5.3.4 Crearea unei platforme de comunicare cu reprezentanții	2023	10,0	DEAI	OSC, Grupuri de	O platformă creată;	-

Domenii prioritare	Acțiuni	Termen de realizare	Costuri de implementare (mii lei)	Instituții responsabile	Parteneri	Indicatori de progres	Indicatori de rezultat anul 2022-2023
	sectorului asociativ și grupele pe interese				inițiativă, Mass media		
	5.3.5 Susținerea cooperării OSC din raion cu diaspora	2022-2028	20,0	DEAI	OSC	Nr. de proiecte la programul DAR 1+3 aplicate; Numărul de AO de băștinași active	Primăria or. Cimișlia cu proiectul „Din suflet pentru o Cimișlie curată” Primăria s. Selemet, r-nul Cimișlia cu proiectul „Renovarea acoperișului și a fațadei Muzeului s. Selemet”.
	5.3.6 Finanțarea participativă a acțiunilor civice	2023-2028	500,0	DEAI, SAP	OSC, Grupuri de inițiativă	10 inițiative civice susținute	-

Implementarea Strategiei de dezvoltare a raionului Cimișlia pentru perioada 2022-2023 a adus îmbunătățiri semnificative în diverse domenii, inclusiv infrastructură, servicii publice, mediu de afaceri, sănătate și protecția mediului. Cu toate acestea, multe din obiectivele și activitățile planificate au întâmpinat provocări și necesită continuarea eforturilor și investițiilor pentru a asigura o dezvoltare durabilă și îmbunătățirea continuă a calității vieții locuitorilor. Acțiunile viitoare trebuie să se concentreze pe consolidarea acestor realizări și abordarea provocărilor persistente pentru a asigura o creștere economică echilibrată și durabilă.

Realizările în procesul de implementarea strategiei pentru perioada 2022-2023 includ:

1. Îmbunătățirea infrastructurii rutiere și accesului la servicii publice: Inventarierea și reabilitarea drumurilor publice de interes raional au contribuit la creșterea accesibilității și conectivității între localități. Aceste îmbunătățiri au redus timpul de călătorie și au îmbunătățit siguranța rutieră, facilitând astfel dezvoltarea economică și socială a raionului.

2. Dotarea Î.M., Servcom Cimișlia” cu utilaj nou a fost un pas benefic, dar nu suficient în gestionarea eficientă a deșeurilor, activitatea de bază a întreprinderii.

3. Stimularea dezvoltării economice și a mediului de afaceri: Organizarea de sesiuni de instruire pentru antreprenori, extinderea activității incubatorului de afaceri și atragerea de noi rezidenți în Parcul Industrial Cimișlia au fost factori cheie în stimularea creșterii economice. Aceste măsuri au creat locuri de muncă și au îmbunătățit competitivitatea mediului de afaceri.

4. Îmbunătățirea serviciilor sociale și medicale: Extinderea și modernizarea serviciilor sociale și medicale au avut un impact pozitiv asupra calității vieții pentru grupurile vulnerabile. Reparațiile capitale la spitale și oficii medicale, precum și implementarea programelor de conștientizare privind sănătatea, au contribuit la creșterea nivelului de sănătate publică.

5. Protecția mediului și promovarea surselor regenerabile de energie: Implementarea Planului de Acțiuni pentru Energie Durabilă și Climă, extinderea iluminatului public inteligent și eficientizarea energetică a clădirilor publice au dus la reducerea consumului de energie și a emisiilor de CO2. Aceste măsuri au avut un impact pozitiv asupra mediului și au contribuit la protecția resurselor naturale.

6. Guvernare locală participativă și transparentă: Implementarea instrumentelor pentru transparență decizională și organizarea de consultări publice au crescut implicarea cetățenilor în procesul decizional. Stabilirea de parteneriate locale și internaționale a consolidat capacitățile instituționale și a facilitat colaborarea eficientă cu partenerii externi.

Provocările în procesul de implementarea strategiei pentru perioada 2022-2023 includ:

1. Necesitatea continuării investițiilor în infrastructură: Deși s-au realizat progrese semnificative, multe proiecte de infrastructură necesită încă resurse suplimentare și coordonare pentru a fi finalizate.

2. Extinderea și îmbunătățirea serviciilor publice: Crearea parteneriatelor intercomunitare pentru dezvoltarea serviciilor de aprovizionare cu apă și canalizare este în curs de desfășurare și necesită sprijin continuu pentru a asigura accesul la servicii de calitate pentru toți locuitorii.

3. Gestionarea eficientă a deșeurilor: în procesul de management aceasta întâmpină o serie de dificultăți, mai ales în ceea ce privește un mecanism eficient de contractare cu beneficiarii de servicii. Lipsa unei infrastructuri moderne și autorizate pentru depozitarea și reciclarea deșeurilor. Asigurarea capacității tehnice și extinderea acoperirii serviciilor de gestionare a deșeurilor rămân priorități care necesită investiții semnificative și planificare pe termen lung.

4. Creșterea competitivității economice: Crearea unui fond de stimulare a mediului de afaceri și dezvoltarea unei platforme online de promovare a potențialului investițional sunt încă în curs de desfășurare și necesită resurse pentru a deveni complet funcționale.

5. Îmbunătățirea serviciilor sociale și medicale: Modernizarea azilului de bătrâni, finisarea construcția locuințelor pentru familiile social-vulnerabile .

6. Promovarea surselor regenerabile de energie: Eficientizarea energetică a clădirilor publice și extinderea rețelelor de iluminat public inteligent sunt priorități care necesită resurse semnificative și colaborare între diferite instituții și parteneri.

7. Consolidarea guvernării locale participative și transparente: Creșterea participării cetățenilor la consultările publice și asigurarea unei transparențe decizionale complete necesită eforturi suplimentare și implicarea activă a tuturor părților interesate.

Concluzie

Pentru a asigura o dezvoltare durabilă și echilibrată a raionului Cimișlia, este esențial:

- să se continue implementarea strategiei și politicilor care au dat rezultate pozitive;
- să se acorde o deosebită atenție domeniilor care se confruntă cu dificultăți în procesul de activitate, și să se identifice soluțiile necesare pentru remedierea situației;
- să se abordeze provocările persistente și să se asigure resursele necesare pentru finalizarea proiectelor în curs;
- este necesar de a completa portofoliul de proiecte prioritare, deoarece unele din cele anexate sunt deja implementate.

Consolidarea parteneriatelor locale și internaționale, stimularea dezvoltării economice și protecția mediului rămân priorități cheie pentru asigurarea unei calități ridicate a vieții pentru toți locuitorii raionului Cimișlia.

**Șefa, Direcția Economică și
Atragerea Investițiilor**

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Adelina', is positioned between the title and the name.

Adelina Cazac